

عنوان مقاله:

ارزیابی اثرات بادروبی در سه محیط اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی با استفاده از مدل DPSIR (مطالعه موردی: شهرستان ریگان)

محل انتشار:

مجله انسان و محیط زیست، دوره 19، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

مینا بهنود - کارشناسی ارشد ارزیابی و آمایش سرزمین، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران

مریم مروتی - گروه علوم و مهندسی محیط زیست، دانشکده کشاورزی، منابع طبیعی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران

محمدجواد قانع بافقی - گروه مهندسی طبیعت، دانشکده کشاورزی، و منابع طبیعی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: در دنیای امروز افزایش جمعیت و سیر صنعتی شدن بدون در نظر گرفتن توان سرزمین‌ها، فشارهایی را بر محیط زیست اعمال کرده و باعث بر هم زدن توازن طبیعت، ایجاد چالش‌های محیط‌زیستی و تاثیر بر کیفیت زندگی بشر امروز شده است. بادروبی فرآیندی پیچیده است که به شکل‌های مختلف چون کنده شدن، انتقال، دانه بندی، سایش و در نهایت رسوب انجام می‌گیرد. یکی از مهم ترین بحران‌های محیط‌زیستی در مناطق خشک و نیمه خشک، پدیده مخرب بیابان زایی و بادروبی هست که وقوع طوفان‌های گرد و غبار و حرکت ریزگردها از پیامدهای آن محسوب می‌شود. هدف از این تحقیق ارزیابی اثرات بادروبی در شهرستان ریگان در بخش‌های اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیستی با استفاده از مدل DPSIR است. از آنجایی که بادروبی یکی از مشکلات اساسی در منطقه ریگان است، لذا برای چاره اندیشی و رفع این مشکل لازم است که زنجیره‌ای از روابط علت-معلولی دخیل در سه محیط اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیست منطقه ترسیم گردد. روش بررسی: به منظور اجرای این تحقیق ابتدا سه شاخص از سه محیط، اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیست انتخاب شد سپس اطلاعات مورد نیاز از سازمان‌های مربوطه جمع آوری گردید در مرحله بعد اطلاعات هر یک از آن شاخص‌ها در چارچوب DPSIR قرار گرفتند و زنجیره‌ای از روابط علت-معلولی در ارتباط با آن شاخص‌ها نشان داده شد. یافته‌ها: نتایج تحقیق حاکی از آن است که خسارات وارده به بخش کشاورزی ناشی از پدیده گردوغبار از سال ۱۳۸۶ تا ۶ ماه اول سال ۱۳۹۷ روند صعودی داشته‌است. در بخش اجتماعی با توجه به دستگاه سنجش ذرات معلق (PM) در دو ماه فروردین و اردیبهشت سال ۱۳۹۷ روزهای پاک انگشت شمار بودند و بر اساس آمار مرکز بهداشت میزان مراجعه افراد ناشی از مشکلات تنفسی به مراکز درمانی زیاد بوده است. هم چنین در بخش محیط‌زیست، در منطقه ریگان وسعتی بالغ بر ۱۵۸۲۰۰ هکتار کانون بحرانی با شدت زیاد شناسایی شد و تنوع زیستی منطقه را به ویژه درختان کهور ایرانی، تحت تاثیر قرار داده‌است. بحث و نتیجه‌گیری: نتایج تحقیق نشان می‌دهد، که پدیده‌ی بادروبی در منطقه ریگان با مدیریت نادرست انسان و بهره‌کشی از محیط همانند یک پس‌خور مثبت به این پدیده دامن زده‌است و آثار نامطلوبی را از جمله طوفان‌های گردوغبار را ایجاد کرده است.

کلمات کلیدی:

بادروبی، مدل DPSIR، محیط اقتصادی، محیط اجتماعی، زیست محیطی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1872018>

